

2024

Ulvilan kaupunki

KOTOUTTAMISOHJELMA

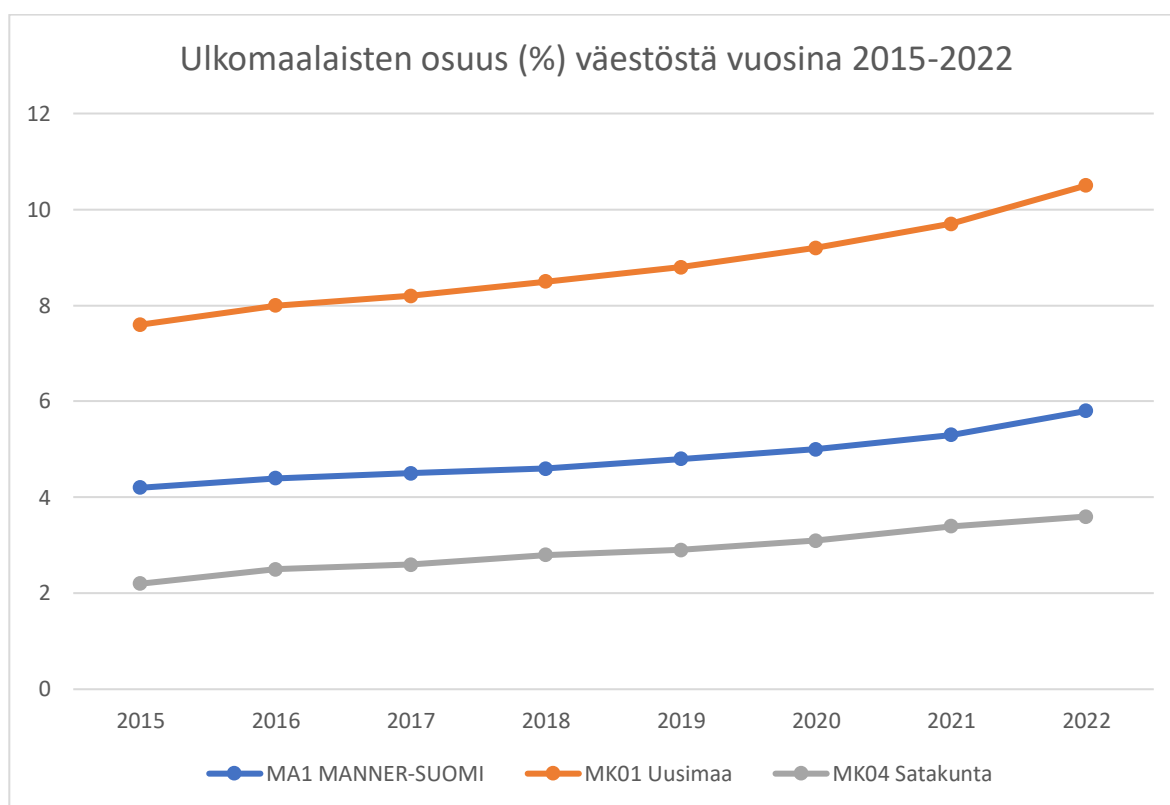
2024-2027

1. Kotoutumisen edistäminen ja palvelut

Ulvila on noin 12 500 asukkaan kaupunki, jossa ulkomaalaistaustaisia asukkaita vain 1,3 % väestöstä. Kiintiöpakolaisia ei ole tällä hetkellä yhtään.

Satakunnassa ulkomaalisten määrä on kasvanut nopeasti. Satakunnassa vakituisesti asuvien ulkomaalaisten määrä oli vuoden 2017 lopussa 5833 ihmistä, joka oli 3,4% Satakunnan väestöstä. Vuoden 2022 lopussa Satakunnassa asui 7722 ulkomaan kansalaista ja ulkomailta syntyneitä oli 10 173. Vieraskielisiä oli 9 675. (Tilastokeskus 2023)

Tilastokeskus 2023

Euroopan unionin maiden sisäministerit ovat 28.9.2023 järjestetyssä kokouksessa päättäneet jatkaa Ukrainasta paenneiden tilapäistä suojelua EU-alueella. Aiemman päätöksen mukaisesti EU-maat olivat velvoitettuja antamaan tilapäistä suojelua Ukrainan pakolaisille 4.3.2024 saakka. Uuden päätöksen mukaisesti tilapäistä suojelua jatketaan vuoteen 2025 asti.

Ukrainan sodan seurauksena Ukrainasta on paennut miljoonia ihmisiä. Euroopan unionin neuvosto päätti 4.3.2022, että EU-maat antavat sotaa pakeneville tilapäistä suojelua. Tilapäisen suojelun tarkoituksena on taata Ukrainasta pakeneville yhtenäinen asema ja oikeudet kaikissa Euroopan unionin jäsenmaissa.

Neuvoston päätöksen mukaisesti tilapäistä suojelua annetaan henkilöille, jotka ovat joutuneet pakenemaan Ukrainasta 24.2.2022 alkaneen Venäjän hyökkäyssodan vuoksi. Näihin lukeutuvat Ukrainassa ennen 24.2.2022 asuneet Ukrainan kansalaiset; kansalaisuudettomat henkilöt ja muiden kolmansien maiden kuin Ukrainan kansalaiset, jotka saivat kansainvälistä suojelua tai vastaavaa kansallista suojelua Ukrainassa ennen 24.2.2022; ja edellä tarkoitettujen henkilöiden perheenjäsenet.

Jäsenvaltioiden tulee antaa joko tilapäistä suojelua tai kansallisen lainsäädännön mukaista asianmukaista suojelua myös kolmansien maiden kansalaisille, jotka oleskelivat Ukrainassa 24.2.2022 pysyvän oleskeluluvan perusteella ja jotka eivät voi palata lähtömaahansa tai lähtöalueelleen turvallisesti ja pysyvästi.

Suomi laajensi valtioneuvoston päätöksellä maaliskuussa 2022 tilapäisen suojelun koskemaan myös niitä Ukrainan kansalaisia, jotka olivat poistuneet Ukrainasta ennen sodan alkamista sekä muulla kuin pysyvällä luvalla Ukrainassa oleskelleita kolmannen maan kansalaisia. Valtioneuvosto päättää lähiviikkoina, jatketaanko tilapäistä suojelua vuoteen 2025 myös näille henkilöille.

Ulvilassa syksyllä 2023 asui noin 100 ihmistä Ukrainasta. Osa oli jo saanut kotikuntastatuksen. Perusopetuksessa on noin 20 lasta ja nuorta sekä varhaiskasvatuksessa on noin 20 lasta. Ulvilassa on toiminut kaksi valmistavan opetuksen ryhmää.

Laki kotoutumisen edistämisestä, josta jäljempänä käytetään yleisimmin käytettyä nimitystä kotouttamislaki (KotoL 30.12.2010/1386), astui Suomessa voimaan 1.9.2011 ja sen tavoitteena on ollut vastata maahanmuutossa viime vuosina tapahtuneeseen kasvuun ja monimuotoistumiseen tukemalla maahanmuuttajien osallisuutta yhteiskunnassa.

Kotoutumislaki koskee kaikkia Suomessa asuvia maahanmuuttajia, joilla on ulkomaalaislaissa (301/2004) tarkoitettu voimassa oleva oleskelulupa Suomessa, joiden oleskeluoikeus on rekisteröity tai joille on myönnetty oleskelukortti ulkomaalaislain mukaisesti. Kotoutumislakia sovelletaan henkilöön riippumatta siitä, millä perusteella hän on Suomeen muuttanut.

Tavoitteena on, että kaikki maahanmuuttajat saavat perustietoa suomalaisesta yhteiskunnasta, työelämästä ja kotoutumista edistävistä palveluista. Laissa panostetaan maahanmuuton alkuvaiheeseen lisäämällä alkuvaiheen tiedottamista sekä maahanmuuttajan neuvontaa ja ohjausta.

Laissa määritellään myös kunnan ja työ- ja elinkeinotoimiston (TE-toimisto), ministeriöiden sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY-keskus) ja aluehallintovirastojen (AVI) tehtävät ja roolit kotoutumisen edistämiseksi. Tämän myötä Ulvilassa toteutetuista kotoutumistoimenpiteistä ja -palveluista muodostuu selkeä ja johdonmukainen kokonaisuus, jossa kotouttamispalvelujen tarjonnan lähtökohtana on maahanmuuttajan yksilöllinen palvelutarve ja perheen tilanne.

Kotoutumislaisissa halutaan myös korostaa maahanmuuttajien omaa roolia ja osuutta kotoutumisessa.

Tämä tavoite näkyy muun muassa siinä, että kotouttamisen sijaan laissa puhutaan kotoutumisesta. Kotoutuminen on luonteeltaan pitkäkestoista ja jatkuvaa. Varsinainen kotoutuminen tapahtuu vuorovaikutuksessa suomalaisen yhteiskunnan kanssa, keskeisimmin arkipäivän tilanteissa ja lähiyhteisöissä, kuten päiväkodeissa, kouluissa, harrastuksissa ja työpaikoilla.

Työllistymisen edellytysten parantamisen ohella kotoutumislaisissa painotetaan erityisesti toimenpiteitä, joilla tuetaan osallisuutta. Hyvät etniset suhteet ovat tärkeitä koko yhteiskunnalle, sen yleiselle turvallisuudelle ja vakaudelle. Maahanmuuttajien osallistuminen yhteiskunnan toimintaan ja väestöryhmien välisen vuoropuhelun lisääminen ovat sekä kotoutumislain että valtion kotouttamisohjelman läpileikkaavia tavoitteita (lähde: Kotouttaminen.fi).

Kunnalla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien kotouttamisen kehittämisestä sekä sen suunnittelusta ja seurannasta paikallistasolla. Ulvilan tulee huolehtia siitä että:

- kunnan palvelut soveltuvat myös maahanmuuttajille – laaja-alainen esteettömyys.
- maahanmuuttajille laissa tarkoitetut toimenpiteet ja palvelut järjestetään sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisina kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.
- kotouttaminen kytkeytyy kunnan strategiseen suunnitteluun ja seurantaan,
- Ulvilalla on selkeä suunnitelma kotoutumista edistävistä ja tukevista toimenpiteistä,
- suunnitelma lasten ja nuorten kotoutumisen sekä sosiaalisen vahvistamisen edistämisestä,
- suunnitelman työvoiman ulkopuolella olevien ryhmien kotoutumisen ja sosiaalisen vahvistamisen edistämisestä;

- suunnitelman ihmisten välisten suhteiden ja kulttuurien välisen vuoropuhelun edistämisestä,

- suunnitelman Ulvilan kaupungin kotouttamisohjelman seurannasta ja ajan tasalla pitämisestä.

(KotoL 33 §)

Paikallisten viranomaisten on kehitettävä kotouttamista monialaisena yhteistyönä. Yhteistyöhön osallistuvat kunta, työ- ja elinkeinotoimisto ja poliisi sekä kotoutumista edistäviä toimenpiteitä ja palveluja järjestävät järjestöt, yhdistykset ja yhteisöt. Kunta tai useampi kunta yhdessä voi asettaa yhteisyydessä paikallisten työmarkkina-, yrittäjä- ja kansalaisjärjestöjen kanssa kotouttamisen suunnittelun ja toimeenpanon kehittämistä sekä etnisten suhteiden edistämistä varten paikallistason neuvottelukunnan (KotoL 31).

Kotoutumista edistävä laki siis määrittelee kotouttamisohjelman laatimisen kunnan vastuulle. Kunta vastaa myös ohjelman toimeenpanosta ja kehittämisestä sekä ohjelman toteutumisen ja vaikutusten seurannasta. Toimenpiteet ja palvelut suunnitellaan siten, että niiden avulla voidaan mahdollisimman hyvin edistää ja tukea maahanmuuttajien kotoutumista.

Kunnassa kotouttamisen tavoitteena on turvata maahanmuuttajalle perustiedot suomalaiset yhteiskunnan toiminnasta, perusoikeuksista, velvollisuuksista ja työelämästä. Lisäksi kunnan ja muiden paikallisten viranomaisten kotoutumisen edistämisen tavoitteena on tukea paikallisesti tai seudullisesti kansainvälisyyttä, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä edistää myönteistä vuorovaikutusta eri väestöryhmien välillä. Tavoitteena on edistää hyviä suhteita ja kulttuurien välistä vuoropuhelua ja maahanmuuttajaryhmien osallisuutta sekä tukea mahdollisuuksia oman kielen ja kulttuurin säilyttämiseen.

Ulvila tarjoaa maahanmuuttajille samat peruspalvelut, jotka tarjotaan kaikille kuntalaisille. Tavoitteena on, että kuntien kaikki peruspalvelut tulevat maahanmuuttajille tutuiksi ja he saavat neuvontaa ja ohjausta palvelujen käytössä. Lisäksi tarjolla ovat ne erityispalvelut, joita maahanmuuttaja tarvitsee voidakseen käyttää tasavertaisesti olemassa olevia palveluita. Strategian mukaisesti haluamme, että me kaikki Ulvilassa asuvat ja elävät kokevat elämässään iloa, älyä ja yhteisoloa. Olemme osaavia, onnellisia ja terveitä.

Kotouttamisohjelma on kunnassa toteutettavan laadukkaan kotouttamisen kannalta keskeinen ohjelma-asiakirja. Ohjelma sisältää suunnitelman tavoitteista, toimenpiteistä, voimavaroista sekä yhteistyöstä maahanmuuttajien kotouttamisessa. Ohjelman toteutumista seurataan ja se päivitetään kotouttamislain mukaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Kotouttamisohjelmaa tulee kehittää ja muuttaa heti kun siihen ilmenee tarvetta. Tarpeen mukaan kotouttamisohjelmaa täydennetään käytännön työssä esiin tulevilla asioilla. Kotouttamisohjelma julkaistaan Ulvilan internetsivuilla. Kukin viranomainen tiedottaa toimintaansa liittyvistä kotoutumista koskevista asioista itse. Ohjelma otetaan huomioon kaupungin vuosisuunnitelmaa, talousarviota ja toiminta- ja taloussuunnitelmia tehtäessä.

Hyvinvointialue tarjoaa pakolaisille ja maahanmuuttajille tasavertaisesti samoja mielenterveys- ja päihdepalveluita kuin kaikille muillekin alueen asukkaille. Tarpeen mukaan käytetään tulkkauspalveluita. Henkilöstön osaamisessa ja sen kehittämisessä otetaan huomioon maahanmuuttaja asiakkaiden erityistarpeet, esim. alaikäisenä ilman huoltajaa saapuneiden turvapaikanhakijoiden palvelut. Henkilöstön osaamista ylläpidetään ja heitä koulutetaan riittävästi. Ulvilassa kasvatus- ja opetuspalveluiden ja opiskeluhuollon osaamisesta tulee huolehtia.

Ulvilassa on ukrainalaisten kotoutuksessa saatu hyviä tuloksia toteuttamalla seuraavia paikallisia toimenpiteitä:

Kielikoulutus: Yhdessä Kansalaisopiston kanssa on tarjottu ilmaisia suomen kielen kursseja, jotta maahanmuuttajat ovat voineet oppia suomen kieltä ja kommunikoida paremmin paikallisten kanssa.

Työllistymisen tukeminen: On tarjottu työnhakupalveluita, kuten työharjoittelumahdollisuuksia, työnhakukursseja ja ohjausta työnhaussa. Ulvilan kaupunki on myös työllistänyt ukrainalaisia.

Sosiaalinen tuki ja neuvonta: Yhdessä SPR:n kanssa tarjottu Ulvilan kaupungin vuokra-asuntoja perheille. SPR ja paikalliset toimijat ovat antaneet tukea, apua ja lahjoituksia asumiseen ja muihin arkipäivän asioihin liittyen.

Kulttuurinen ja yhteiskunnallinen integraatio: Olemme saaneet järjestetään erilaisia tapahtumia, joissa päätöksentekijät, virkamiehet sekä ukrainalaiset ovat yhdessä tutustuneet paikalliseen kulttuuriin ja yhteiskuntaan. Ukrainalaiset ovat samoin upeasti tuoneet esille omaa kulttuuriaan.

Lasten koulutus ja varhaiskasvatus: Olemme hoitaneet VALMO-luokat perusopetuksen ala- ja yläkoululuille. Varhaiskasvatuksessa on lisätty resurssia, jotta ukrainalaisille lapsille on voitu antaa riittävä määrä tukea kasvuun ja oppimiseen. Koulun kerhoja on erityisesti suunnattu maahanmuuttajataustaisille lapsille ja nuorille.

Integraation tukeminen: Ystäväperheet, yhdistysten vapaavuorot maahanmuuttajille, oppilaille on hankittu liikuntavälineitä, polkupyöriä, uimahalliin lippuja jne.

Kotouttamisohjelma tulisi suunnitella yhteistyössä paikallisten järjestöjen, viranomaisten ja maahanmuuttajayhteisön kanssa. Tavoitteena on auttaa maahanmuuttajia integroitumaan yhteiskuntaan, oppimaan kieli ja kulttuuri sekä löytämään työ- ja koulutusmahdollisuuksia. Kuntien kotouttamisohjelmat voivat vaihdella suuresti resurssien ja paikallisten tarpeiden mukaan.

Kotouttamisessa tulee huomioida myös kaupunkistrategian keskeiset tavoitteet: ”ILOA; ÄLYÄ JA YHTEISELOA”

Päävastuu asiakirjan laadinnasta on ollut sivistys- ja hyvinvointijohtajalla.

Kimmo Vepsä

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Ulvilan kaupunki

kimmo.vepsa@ulvila.fi 0400-134

849

Kotouttamisohjelma on käsitelty Ulvilan kaupungin laajennetussa johtoryhmässä 7.11. 2023.

2. Kotoutumisen käsitteet

Alkukartoitus

Kotoutumispalvelu, jonka avulla kunta, hyvinvointialue tai TE-toimisto selvittää yhdessä maahanmuuttajan kanssa hänen osaamisensa, kotoutumisen tavoitteensa ja valmiutensa. Alkukartoituksessa viranomaisen selvittää, mitä palveluja henkilö tarvitsee kotoutumisensa tueksi. Alkukartoitus perustuu Kotoutumislakiin (9-10 §).

Alkuvaiheen palvelut

Alkuvaiheen palveluihin kuuluvat perustieto, ohjaus ja neuvonta, alkukartoitus ja kotoutumissuunnitelma.

Kotoutuminen

Maahanmuuttajan yksilöllinen prosessi, joka tapahtuu vuorovaikutuksessa yhteiskunnan kanssa. Päämääränä on, että maahanmuuttaja tuntee olevansa yhteiskunnan aktiivinen ja täysivaltainen jäsen ja omaksuu yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Samalla kun hän tutustuu uuden asuinmaansa kielelliseen ja kulttuuriseen ympäristöön, tuetaan myös mahdollisuuksia oman kielen ja kulttuurin ylläpitämiseen. Vastavuoroisesti vastaanottava yhteiskunta saa uusia vaikutteita ja monimuotoistuu.

Kotoutumisen edistäminen

Kotoutumisen tukeminen tarjoamalla erilaisia palveluja ja edistämällä yhteiskunnan vastaanottavuutta. Kotoutumista edistetään usein eri toimialojen viranomaisten ja muiden tahojen monialaisena yhteistyönä, ja tähän tarkoitukseen tarjotaan erilaisia tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluja.

Kotoutumiskoulutus

Kotoutumispalvelu, joka sisältää suomen tai ruotsin kielen opetusta ja muuta opetusta, joka edistää työelämään ja jatkokoulutukseen pääsyä sekä muita yhteiskunnallisia valmiuksia. Tarvittaessa kotoutumiskoulutus voi sisältää luku- ja kirjoitustaidon opetusta. Kotoutumiskoulutus on tarkoitettu oppivelvollisuusiän ylittäneille maahanmuuttaneille. Kotoutumiskoulutus järjestetään pääsääntöisesti työvoimakoulutuksena.

Kotoutumissuunnitelma

Yksilöllinen kotoutumisen edistämiseksi laadittava suunnitelma, jossa kerrotaan kotoutumisen tavoitteista, palveluista ja palveluihin osallistumisesta.

Kotoutumissuunnitelman tarkoituksena on edistää henkilön mahdollisuuksia hankkia riittävä suomen tai ruotsin kielen taito, suomalaisessa yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja sekä edistää hänen mahdollisuuksiaan osallistua yhdenvertaisena jäsenenä yhteiskunnan toimintaan.

Kotoutumissuunnitelman laatiminen edellyttää oleskelulupaa, oleskeluoikeuden rekisteröintiä, oleskelukorttia tai kotikunta- ja väestötietojen rekisteröintiä.

Kotoutumissuunnitelma voidaan laatia myös alaikäiselle tai perheelle.

Kotoutumissuunnitelma perustuu kotoutumislakiin (20-21§).

Monialainen yhteistyö

Eri toimialojen viranomaisten ja muiden tahojen tekemä yhteistyö.

Ohjaus ja neuvonta

Kunnan, TE-toimiston ja muiden viranomaisten antamaa opastusta, ohjausta ja neuvontaa kotoutumista edistävästä toimenpiteistä, palveluista ja työelämästä.

Peruspalvelut

Kunta järjestää kuntalaisille peruspalvelut, joista on säädetty laeilla.

Peruspalveluita saa pääasiassa omasta kotikunnasta.

Perustieto

Laki kotoutumisen edistämisestä (2010/1386 7§) edellyttää, että maahanmuuttajalle annetaan perustietoa suomalaisesta yhteiskunnasta.

Tervetuloa Suomeen -opas on kotoutumislain mukainen tietopaketti, jossa kerrotaan esimerkiksi oikeuksista, velvollisuuksista, työelämästä ja elämisestä Suomessa. Viranomaisen antaa oppaan asiakkaalle oleskeluluvan tiedoksiannon, oleskeluoikeuden rekisteröinnin, oleskelukortin myöntämisen tai kotikunta- ja väestörekisteröinnin yhteydessä.

Oleskeluoikeus

Oikeus oleskella Suomessa muuta kuin matkailua tai siihen verrattavaa lyhytaikaista oleskelua varten. Oleskeluoikeudesta Suomessa säädetään ulkomaalaislaissa (301/2004).

3. Lainsäädäntö ja kotoutumista ohjaavat ohjelmat

Laki kotoutumisen edistämisestä (kotoutumislaki)

Kotoutumislain (1386/2010) tarkoituksena on tukea ja edistää kotoutumista ja maahanmuuttajan mahdollisuutta osallistua aktiivisesti suomalaisen yhteiskunnan toimintaan. Maahanmuuttaneille on tarjottava lain mukaisia kotoutumispalveluita ja muita kotoutumista tukevia toimenpiteitä. Laki tuli voimaan 1.9.2011.

Kunnan kotouttamisohjelma

Kunnan tai useamman kunnan yhdessä on kotoutumislain mukaan laadittava kotouttamisohjelma, jonka tarkoitus on edistää kotoutumista ja monialaista yhteistyötä. Ohjelma hyväksytään kunnan kunnanvaltuustossa ja se tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Ohjelma otetaan huomioon, kun laaditaan kunnan talousarviota ja -suunnitelmaa.

Kotouttamisohjelman laadintaan, toteutukseen ja seurantaan osallistuvat alueelliset ja paikalliset viranomaiset. Myös paikalliset maahanmuuttaja-, kansalais-, työntekijä- ja työnantajajärjestöt sekä uskonnolliset yhteisöt voivat osallistua ohjelman valmisteluun ja seurantaan.

Valtion kotouttamisohjelma (VALKO)

Valtioneuvoston hyväksymä ohjelma, jossa on määritelty hallituskaudelle kotoutumisen edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet.

4. Henkilöroolit ja ryhmät

Edustaja

Henkilö, jolla on lakien määrittelemien toimintamallien mukainen oikeus käyttää huoltajalle kuuluvaa puhevaltaa alaikäisen turvapaikanhakijan tai maahanmuuttajan puolesta.

Alaikäiselle turvapaikanhakijalle, oleskeluluvan pakolaiskiintiössä saaneelle lapselle ja tilapäistä suojelua saavalle ihmiskaupan uhriksi joutuneelle lapselle määrätään edustaja, jos lapsi on Suomessa ilman huoltajaa tai muuta laillista edustajaa. Myös muulle oleskeluluvan saaneelle lapselle, joka on Suomessa ilman huoltajaa tai muuta laillista edustajaa, voidaan määrätä edustaja.

Erityistä tukea tarvitsevat henkilöt

henkilöt, jotka tarvitsevat tehostettuja kotoutumispalveluita esimerkiksi sairauden tai vamman takia. Erityistä tukea voi tarvita myös alentuneen toimintakyvyn, iän, perhetilanteen, luku- ja kirjoitustaidottomuuden tai muun vastaavan syyn perusteella.

Kansainvälistä suojelua saava

Henkilö, joka on saanut pakolaisaseman tai oleskeluluvan toissijaisen suojelun tai humanitaarisen suojelun perusteella. Suomessa pakolaisasemasta säädetään ulkomaalaislaissa (301/2004). Vuonna 2016 ulkomaalaislaista poistettiin humanitaarista suojelua koskeva säädös, eikä humanitaarista suojelua enää myönnetä turvapaikanhakijoille.

Kiintiöpakolainen

YK:n pakolaisjärjestön (UNHCR) pakolaiseksi katsoma henkilö, jolle on myönnetty oleskelulupa Suomeen pakolaiskiintiön puitteissa. Suomessa eduskunta päättää vuosittain valtion talousarvioesityksen yhteydessä, kuinka monta kiintiöpakolaista Suomi sitoutuu ottamaan.

Maahanmuuttaja; Maahanmuuttanut

Ulkomailla syntynyt henkilö, joka ei ole Suomen kansalainen, mutta asuu Suomessa ja on saanut oleskeluoikeuden. Termejä tulee käyttää vain, jos niillä on selittävää arvoa (esimerkiksi tilastoinnissa). Termejä ei tule käyttää viitattaessa henkilöihin,

joiden oletetaan olevan maahanmuuttajia esimerkiksi nimensä, ulkonäkönsä tai äidinkiellensä perusteella.

Pakolainen

Henkilö, jolla on perustellusti aihetta pelätä joutuvansa vainotuksi alkuperän, uskonnon, kansallisuuden, tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisen tai poliittisen mielipiteen vuoksi kansalaisuusvaltiossaan tai pysyvässä asuinmaassaan. Pakolaisaseman saa henkilö, jolle jokin valtio antaa turvapaikan tai jonka YK:n pakolaisjärjestö (UNHCR) katsoo olevan pakolainen.

Paluumuuttaja

Maahanmuuttaja, joka on saanut oleskeluoikeuden Suomeen, koska on entinen Suomen kansalainen, syntyperäisen Suomen kansalaisen jälkeläinen tai on kuulunut Inkerin siirtoväkeen tai palvellut Suomen armeijassa vuosina 1939-1945.

Turvapaikanhakija

Henkilö, joka hakee suojelua ja oleskeluoikeutta vieraasta valtiosta. Turvapaikanhakija saa pakolaisaseman, jos hänelle myönnetään turvapaikka.

Ulkomaan kansalainen

Henkilö, joka on jonkun muun valtion kuin Suomen kansalainen. Käsitettä käytetään esimerkiksi tilastoinnissa, mutta joissakin yhteyksissä käyttö voi olla toiseuttavaa tai syrjivää.

Vieraskielinen

Suomessa asuva henkilö, joka on rekisteröinyt äidinkielekseen jonkin muun kielen kuin suomen, ruotsin tai saamen. Käsitettä käytetään esimerkiksi tilastoinnissa, mutta joissakin yhteyksissä käyttö voi olla toiseuttavaa tai syrjivää.

5. Yhdenvertaisuuteen ja monikulttuurisuuteen liittyvät käsitteet

Antirasismi

Aktiivista ja tietoista toimintaa kaikkia rasismien muotoja vastaan. Antirasistinen toiminta vähentää etnistä syrjintää, syrjivien käytäntöjen vaikutuksia ja kielteisiä ennakkoluuloja.

Kulttuurisensitiivisyys

Halua ja kykyä ymmärtää eri taustoista tulevia ihmisiä yksilöinä ja tietoisuutta omista kulttuurisista lähtökohdista ja ennakkoluuloista. Kulttuurisensitiivisyys on esimerkiksi vuorovaikutustaitoja, arvostavaa kohtaamista ja viestintää ammattilaisen ja asiakkaan välillä. Tavoitteena on, että kummallakin osapuolella on oikeus oman kulttuurinsa ilmaisuun ja sen kanssa hyväksytyksi ja kuulluksi tulemiseen.

Hyvät väestösuhteet

Väestöryhmien väliset suhteet, jotka perustuvat myönteisiin asenteisiin, toimivaan vuorovaikutukseen, turvallisuuden tunteeseen ja osallistumiseen yhteiskunnassa.

Monimuotoisuus

Tarkoittaa kaikkia niitä ominaisuuksia ja piirteitä, jotka organisaatiossa tai yhteiskunnassa erottavat ihmiset toisistaan. Erottavia tekijöitä ovat muun muassa ikä, sukupuoli, etninen tausta, kulttuuri, uskonto, koulutus, siviilisääty, seksuaalinen suuntaus, asenteet ja arvot, persoonallisuus sekä poliittinen ja taloudellinen asema.

Monimuotoisuusosaaminen

Ajattelu- ja toimintatapoja sekä käytäntöjä, jotka perustuvat toisen henkilön kunnioittamiseen ja arvostamiseen riippumatta hänen taustastaan tai asemastaan. Keskeistä on osata tunnistaa ja tunnustaa toisen henkilön yleisinhimilliset, mutta myös esimerkiksi kulttuurisesta erilaisuudesta tai vähemmistöasemasta nousevat

tarpeet. Tavoitteena on purkaa eriarvoisuutta ja parantaa vähemmistöryhmiin kuuluvien asemaa.

Osallisuus

Tunne kuulumisesta itselle merkitykselliseen yhteisöön ja mahdollisuus vaikuttaa omaan elämään ja yhteisöön. Osallisuus edellyttää, että ihmisellä on käytössään riittävät resurssit, mahdollisuus tehdä omaa elämää koskevia päätöksiä sekä ylläpitää sosiaalisesti merkityksellisiä ja tärkeitä suhteita.

Rasismi

Rasismi on ajatusmalli, jossa ihmisryhmiä määritellään alempiarvoiseksi esimerkiksi etnisen alkuperän, ihonvärin, kansalaisuuden, kulttuurin, äidinkielen tai uskonnon perusteella. Rasismiin liittyy usein ajatus jonkun ryhmän paremmuudesta ja valkoisuusnormista, jossa valkoihoisuus nähdään yhteiskunnallisia rakenteita määrittelevänä oletuksena.

Rakenteellinen rasismi

Toimintatapoja tai käytäntöjä, jotka syrjivät suoraan tai välillisesti tiettyjä ihmisryhmiä instituutioissa tai yhteiskunnan rakenteissa. Rasismi voi näyttäytyä esimerkiksi työelämässä, koulutuksessa, asuntomarkkinoilla tai palveluissa.

Välillinen syrjintä

Syrjintä, jossa näennäisesti yhdenvertainen sääntö, peruste tai käytäntö saattaa jonkun muita huonompaan asemaan. Välillistä syrjintää on esimerkiksi tilanne, jossa sosiaalipalvelutoimiston tai terveyskeskuksen työntekijä jättää neuvomatta maahanmuuttajaa, vammaista tai iäkästä henkilöä viranomaislomakkeen täyttämässä, vaikka huomaa, ettei asiakas ymmärrä lomakkeen sisältöjä. Asiakas saa tällöin samanlaista palvelua kuin kaikki muutkin, vaikka tarvitsisi erityistä neuvontaa.

Välitön syrjintä

Henkilöä kohdellaan jonkin henkilökohtaisen ominaisuutensa takia huonommin kuin muita samassa tilanteessa. Eriarvoinen kohtelu tarkoittaa kohtelua, joka aiheuttaa henkilölle haittaa, kuten esimerkiksi saamatta jääneitä etuisuuksia, taloudellista tappiota tai valinnanmahdollisuuksien vähenemistä. Esimerkiksi omankielisten palveluiden ulkopuolelle jääminen on välitöntä syrjintää.

Yhdenvertaisuus

Kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa henkilöön liittyvät tekijät, kuten syntyperä tai ihonväri, eivät saisi vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin päästä koulutukseen, saada työtä ja erilaisia palveluja.

Yhdenvertaisuuslaki

Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) tuli voimaan vuoden 2015 alussa ja sen tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta, ehkäistä syrjintää ja tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa.

Yhteiskunnan vastaanottavuus

Yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja hyvien väestösuhteiden toteutuminen yhteiskunnassa. Yhteiskunnan vastaanottavuuden näkökulmasta kotoutuminen on monensuuntaista ja yksilöiden, yhteisöjen ja rakenteiden välistä. Koko yhteiskunta muuttuu, kun väestö monimuotoistuu.

Yhteiskunnan vastaanottavuuden edistäminen

Toiminta, jolla kehitetään yhteiskunnallisia rakenteita ja vuorovaikutusta yhteiskunnan vastaanottavuuden parantamiseksi. Yhteiskunnan vastaanottavuutta voidaan edistää esimerkiksi purkamalla syrjiviä rakenteita, kehittämällä palveluita ja vaikuttamalla asenteisiin.

6. Kotouttamista ohjaavat linjaukset

Kotoutumislain muutokset ja siirtymä hyvinvointialueisiin Vuoden 2023 alkupuolella kotoutumislakia muutetaan kahdella eri lakimuutoksella. Laki kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta (936/2022) säätää hyvinvointialueiden roolista kotoutumislaissa. Laki tulee voimaan 1.1.2023. Laki kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta (1083/2022) mukaan kotikunnan saaneet tilapäistä suojelua saavat henkilöt ovat kotoutumislain korvausten, kuntaan osoittamisen ja alaikäisenä ilman huoltajaa tulleiden palveluiden piirissä. Laki tulee voimaan 1.3.2023.

Työ- ja elinkeinoministeriö on laatinut kotoutumisen edistämisestä ohjeen. Monialaisen paikallisen yhteistyön merkitys kasvaa ja vastuu toiminnan koordinaatiosta on kunnilla ja TE-toimistolla. Kunnan, TE-toimiston ja hyvinvointialueen tulee myös varmistaa, että niillä on riittävät resurssit kotoutumislain mukaisten tehtävien hoitamiseen. Kunnalla on jatkossakin yleis- ja yhteensovittamisvastuu kotoutumisen kehittämisestä sekä sen suunnittelusta ja seurannasta paikallisesti. Tämä asiakirja on siitä esimerkki. Lisäksi Ulvilassa toimii tällä hetkellä hyvinvointikoordinaattori, joka omalta osaltaan vahvistaa kotouttamisen osaamista ja resurssointia.

Kotoutumislain 29 §:n 2 momentin mukaan maahanmuuttajaväestön tarpeet on otettava huomioon kunnan ja muiden paikallisten viranomaisten suunnittelussa, toiminnassa ja seurannassa. Myös hyvinvointialueen on tuettava maahan muuttaneiden kotoutumista esimerkiksi osallistamalla kunnan kotouttamishjelmien suunniteluun ja yhteistyöryhmiin. Tällä hetkellä Satakunnan hyvinvointialueen kotouttamiseen liittyvä kirjallinen ohjeistus on vielä tekemättä (marraskuu 2023)

Alkukartoituksista ja kotoutumissuunnitelman laatimisesta vastaa pääasiassa kunta ja Te-toimisto. Jotta kunta voi laatia alkukartoituksen, kunta saa Kansaineläkelaitokselta (KELA) tiedon toimeentulotukea muuten kuin tilapäisesti saavasta maahan muuttaneesta kotoutumislain 87 a §:n nojalla. Myös muulle maahan muuttaneelle voidaan laatia kunnassa alkukartoitus ja kotoutumissuunnitelma, jos niihin on tarvetta. Hyvinvointialue voi 1.1.2023 alkaen osallistua alkukartoituksen tai kotoutumissuunnitelman laatimiseen kunnan tai TE-toimiston pyynnöstä, jos maahan muuttaneen palvelutarve edellyttää eri viranomaisten palveluiden yhteensovittamista.

Alaikäisenä ilman huoltajaa tulleen lapsen tai nuoren kotoutumissuunnitelma laaditaan kuitenkin aina kunnan ja hyvinvointialueen välisessä yhteistyössä. Kunta vastaa jatkossakin pakolaisten vastaanotosta ja alkuvaiheen kotoutumisesta. Kunnan on tehtävä tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa vastaanottoprosessin sujuvuuden varmistamiseksi ja kunnan ja hyvinvointialueen palveluiden yhteensovittamiseksi ja turvaamiseksi. Osana yhteistyötä kunnan on kuultava hyvinvointialuetta ennen kuntaan osoittamista ja kotoutumisen edistämistä koskevan sopimuksen tekemistä tai tarkistamista sekä ennen yksittäisen henkilön kuntaan osoittamista, jos henkilöllä on ilmeisiä sosiaali- ja

terveydenhuollon palvelun tarpeita. Kunnan ja hyvinvointialueen on sovittava yhteyshenkilöistä ja yhteistyön käytännöistä lain edellyttämällä tavalla. Henkilön kuntaan osoittamisesta sopivat kuitenkin kunta ja ELY-keskus, eivätkä kuulemisessa esiin mahdollisesti nousevat haasteet automaattisesti estä kuntaan osoittamista. TEM:in ohjeessa on säädetty mitkä tehtävät kuuluvat kunnalle kuntapaikalle osoitettavan henkilön vastaanotossa.

Uvilan on huolehdittava mahdollisesti tänne saapuvien kiintiöpakolaisten vastaanoton järjestelystä, autettava asunnon hankinnassa, sekä antaa ohjausta ja neuvontaa asumisasioissa ja kuntaan tutustumisessa. Kunta ohjaa henkilön tarvittaviin viranomaispalveluihin, kuten esim. maahantulotarkastukseen ja Digi- ja väestötietovirastoon.

Uvilan kaupunki järjestää lapselle tai nuorelle koulutus-, vapaa-aika-, liikunta- ja kulttuuripalvelut ja on mukana tekemässä kotoutumissuunnitelmaa yhdessä paikallisten yhdistysten ja kaupungin toimijoiden kanssa.

Kunnissa ei enää 1.1.2023 alkaen ole käytössä sosiaali- ja terveystietojärjestelmien tietojärjestelmäatkaisuja, joita on saatettu hyödyntää myös kotoutumispalveluissa. Vuoden 2023 alusta alkaen kunnan tulee huolehtia, että kotoutumispalveluissa käytetään järjestelmää, jossa asiakastietoja käsitellään tiedonhallintalain (906/2019) mukaisesti siten, että huolehditaan asianmukaisesta tietojenkäsittelystä ja asiakkaiden tietosuojasta.

7. ELY-keskus – kotoutuminen ja maahanmuutto

ELY-keskuksissa hoidetaan alueellisesti kotoutumisen edistämiseen, pakolaisten vastaanottoon, työvoiman maahanmuuttoon ja hyviin väestösuhteisiin liittyviä tehtäviä. Tuemme ja teemme yhteistyötä poikkihallinnollisesti maahanmuuton ja kotoutumisen parissa työskentelevien tahojen kanssa. ELY-keskuksissa vastaamme kotoutumisen edistämisen alueellisesta koordinaatiosta, kehittämisestä ja yhteensovittamisesta. Tehtäviimme kuuluu myös kotoutumisen seuranta.

Voit tutustua ELY-keskusalueittain kuntien kotouttamisohjelmiin kotoutuminen.fi-palvelussa.

- [Alueellinen yhteistyö \(kotoutuminen.fi\)](https://kotoutuminen.fi)

ELY-keskuksessa sovimme pakolaisten vastaanotosta kuntien kanssa sekä vastaamme alaikäisten ilman huoltajaa saapuneiden perheryhmäkotitoiminnasta. ELY-keskus tekee päätöksen kunnille pakolaisten vastaanottoon liittyvien kustannusten korvaamisesta.

Edistämme työ- ja koulutusperusteista maahanmuuttoa alueilla seuraamalla osaavan työvoiman saatavuutta ja työmarkkinoiden kehittymistä. Kehitämme kansallisia kansainvälisiä

rekrytointimalleja, laadimme alueellisia työlupalinjauksia sekä edistämme Talent Boost -toimintoja.

Kumppanuus ja hyvien väestösuhteiden edistäminen kulkevat toiminnassamme läpileikkaavina.

Kaikissa viidessätoista ELY-keskuksessa toimii nimetyt maahanmuuttoyhdyshenkilöt.

- [ELY-keskusten maahanmuuttoyhdyshenkilöt \(asi.tuntijahaku.ahtp.fi\)](https://asi.tuntijahaku.ahtp.fi)

Työ- ja elinkeinoministeriö ohjaa alueellisia ELY-keskuksia.

Maahanmuuttovirasto koordinoi turvapaikanhakijoiden vastaanottotoimintaa.

[Kotoutuminen ja maahanmuutto - ely - ELY-keskus](#)

Переїжджаєте у Фінляндію?

З чого почати?

Tervetuloa Suomeen -oppaassa on kotouttamislain mukainen tietopaketti asumisesta ja elämisestä Suomessa. Aineisto on käännetty kahdelletoista kielelle:

<https://tem.fi/tervetuloa-suomeen>

Laki kotouttamisen edistämisestä myöhempien muutossäädöksiin on luettavissa osoitteessa: www.finlex.fi

8. Ulvilan kotouttamisohjelman strategiset linjaukset

Kotouttamisohjelma kytkeytyy Ulvilan kaupungin strategiaan, jossa on nostettu seuraavat tavoitteet:

1. 13 000 ulvilalaista. Työvoiman riittävyys on haaste Ulvilalle ja koko Satakunnalle. Hyvällä kotouttamisella voimme houkutella tekijöitä ja osaajia tekemään töitä eri aloilla. Kotouttamistyöhön tulee sitoutua kaupungin henkilöstö, asukkaat, yhdistykset sekä maahanmuuttajat. Ilo, äly ja yhteiselo tulee näkyä tässä työssä.

2. Onnellisimmat ja osaavimmat lapset ja nuoret – kansainvälistyminen on tärkeä osa arkea. On suuri rikkaus tutustua uusiin ihmisiin ja tapoihin. Maahanmuuttajataustaiset lapset ja nuoret tuovat koulun arkeen uusia näkökulmia, kansainvälisyyttä, kielitaitoja ja ymmärrystä eri kulttuureja ja uskontoja kohtaan. Valmistavan opetuksen osaamisen varmistaminen, oman äidinkielen ja maahanmuuttajataustaisen oppilaan vahvuuksien löytäminen sekä tarvittaessa oikea-aikainen ja riittävä psykososiaalisen tuen antaminen tulee varmistaa kaikissa ikäluokissa.
3. Työpaikkojen ja yritysten kasvu. Ilman maahanmuuttoa emme pysyt vastaamaan lisääntyneeseen työvoimatarpeeseen. Onnistumalla omassa työssämme kotouttamisen toteuttamisessa voimme parhaiten saada uusia asukkaita ympäri maailmaa.
4. Terveet ja liikunnalliset asukkaat. Kotouttamisessa harrastaminen ja liikkuminen ovat välineitä myös integroitumiseen kuntaan ja sen ihmisiin.

Yhteisöllisyyden ja päätöksenteon osalta tavoitteena on kansainvälistymisen edistäminen. Ulvila on merkittävä automaatio- ja robottialan keskittymä. Kansainvälinen yhteistyö on merkittävää ja osaavan työvoiman saatavuus voidaan osaksi ratkaista maahanmuutolla.

Ulvilan kaupungin alueella maahanmuuttajien kotouttamisen peruslähtökohtana on ympäröivään yhteiskuntaan integroituminen ja työllistyminen.

Iloa, älyä ja yhteiseloä – etunojassa Ulvilassa 1/2

Tavoite: 13 000 ulvilalaista

Tavoittelemme Ulvilan asukasmäärän kehityksen suunnan kääntämistä kasvavaksi.

Mitä teemme

- Turvallinen ja sujuva arki
- Kohdennettuja investointeja tarkoin valituille kohderyhmille
- Houkuttelevan tonttitarjonnan lisääminen
- Ulvila-brändin vahvistaminen ja markkinointi
- Osallistava, avoin ja aktiivinen viestintä

Tavoite: Satakunnan onnellisimmat ja osaavimmat lapset ja nuoret

Tavoittelemme ulvilalaisten lasten ja nuorten onnellisuuden ja laajan osaamisen edistämistä.

Mitä teemme

- Välittävä ja uudistuva varhaiskasvatus ja koulutus
- Lasten ja nuorten kaupunki – kasvaa, harrastaa ja viihtyy
- Terveet ja turvalliset oppimisympäristöt – sisällöt ja seinät

Tasapainoinen talous

Iloa, älyä ja yhteiseloä – etunojassa Ulvilassa 2/2

Tavoite: Työpaikkojen ja yritysten määrän kasvu

Tavoittelemme Ulvilan yksityisen sektorin työpaikkojen ja yritysten määrän kasvua.

Mitä teemme

- Elinvoimaohjelman toteuttaminen ja investointeja elinvoimaan
- Yrittäjyystävällisten ja aktiivisten toimenpiteiden lisääminen
- Aktiivinen maapolitiikka
- Saavutettavuuden parantaminen
- Ilmastoystävälliset toimenpiteet ja hiilineutraalisuus

Tavoite: Satakunnan terveimmät ja liikkuvimmat kuntalaiset

Tavoitteemme on edistää ulvilalaisten hyvinvointia ja terveyttä.

Mitä teemme

- Aktivoivat liikuntapalvelut ja -kampanjat koko väestölle
- Monipuoliset ja persoonalliset kulttuuripalvelut
- Liikuntapaikkarakentamisen monipuolistaminen
- Jokiympäristön ja Naparannan kehittäminen
- Luonto- ja elämysmatkailun kehittäminen

Tasapainoinen talous

9. Kotouttaminen Ulvilassa

Tilastokeskuksen mukaan Ulvilassa oli vuoden 2022 lopussa 168 ulkomaan kansalaista. Ulkomailla syntyneitä Ulvilassa oli 333 ja vieraskielisiä 276. Tilastoon ei ole laskettu opiskelijoita tai muita tilapäisesti alueella asuvia ulkomaan kansalaisia. Ulvilaan tulee maahanmuuttajia pääasiassa perhesyiden ja työn perusteella. Ukrainalaisia tilapäisen suojelun perusteella asuvia on tällä hetkellä (lokakuu 2023) noin 100.

Ulkomailla syntyneitä Ulvilassa asuvia henkilöitä oli vuoden 2017 lopussa 278. Vieraskielisiä Ulvilassa oli samana ajankohtana 208 (Tilastokeskus).

Maahanmuuton kasvu edellyttää, että maahanmuuttajaväestön tarpeet otetaan huomioon kaikkia julkisia palveluja järjestettäessä. Lisäksi tarvitaan erillisiä kotoutumista edistäviä toimenpiteitä ja palveluja.

Lisääntyvän maahanmuuton myötä monikulttuurisuus, monikielisyys sekä arvojen ja tapojen monimuotoisuus tulevat yhä suuremmassa määrin osaksi suomalaista yhteiskuntaa. Kotoutuminen on jatkuva, kahdensuuntainen prosessi, joka edellyttää sitoutumista niin maahanmuuttajilta itseltään kuin vastaanottavalta yhteiskunnaltakin.

Tulkaaminen ja kääntäminen

Suomea taitamattomalle maahanmuuttajalle hyvät ja asianmukaiset tulkkauksen- ja käännöspalvelut mahdollistavat tasavertaisen asioimisen viranomaisten kanssa. Nämä palvelut takaavat sekä asiakkaan että työntekijän oikeusturvan ja ovat edellytyksenä suomalaisen yhteiskuntaan kotouttamisessa.

Kotouttamislain 5§ mukaan viranomaisen on huolehdittava asian tulkaamisesta tai kääntämisestä, jos maahanmuuttaja ei osaa kielilain (423/2003) mukaan viranomaisessa

käytettävää suomen tai ruotsin kieltä taikka hän ei vammaisuutensa tai sairautensa vuoksi voi tulla ymmärretyksi asiassa, joka voi tulla vireille viranomaisen aloitteesta. Viranomaisen huolehtii mahdollisuuksien mukaan tulkkauksesta ja kääntämisestä myös muussa maahanmuuttajan oikeuksia ja velvollisuuksia koskevassa asiassa. Asia voidaan tulkata tai kääntää sellaiselle kielelle, jota maahanmuuttajan voidaan todeta asian laatuun nähden riittävästi ymmärtävän. Viranomaisen velvollisuus huolehtia tulkkauksesta ja kääntämisestä ei koske aineistoa, joka ei vaikuta asian käsittelyyn.

Viranomaisen on hankittava ja kustannettava tulkki tai huolehdittava kustannuksellaan kääntämisestä asioissa, jotka voivat tulla vireille viranomaisten aloitteesta. Pakolaisten ja inkerinsuomalaisten paluumuuttajien kotoutumisen alkuvaiheen tulkkauksekustannukset korvataan valtion varoista silloin, kun kyse on sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista tai kotoutumista tukevien palveluiden käyttöön ohjaamisesta. Tulkkina tulee käyttää ammattitaitoisia asioimistulkkia, ei asiakkaan aviopuolisoa, sukulaista tai tuttavaa, eikä koskaan lasta.

Tavoitteet:

1. Maahanmuuttajalle järjestetään tarvittaessa lakien edellyttämä asioimistulkkauk.
2. Viranomaiset tuntevat tulkkauksesta ja kääntämisestä säädetyt lait.
3. Maahanmuuttajat ovat tietoisia oikeudestaan tulkkauk- ja käännöspalveluihin.
4. Viranomaiset järjestävät tarvittavat tulkkauk- ja käännöspalvelut myös muille kuin valtion korvausten piirissä oleville maahanmuuttajille.

Valtion korvauksen kaupungin kotouttavaan toimintaan

Vuoden 2023 alussa voimaan tulleet Kotoutumislain muutokset vaikuttavat pakolaisten vastaanotosta ja kotoutumisen edistämisestä maksettaviin korvauksiin. 1.1.2023 alkaen laskennallisia korvauksia maksetaan myös hyvinvointialueille

- alle 7-vuotiaista 5% ja
- 7v täyttäneistä 15%
- Kunta saa laskennallisia korvauksia 95% alle 7-vuotiaista ja
- 85% 7v täyttäneistä.

1.3.2023 alkaen korvauksia maksetaan myös kotikunnan saaneista tilapäistä suojelua saavista. Kunta on Kotoutumislain mukaisesti oikeutettu valtion maksamiin korvauksiin kotoutumispalveluiden järjestämisestä. Korvaukset on tarkoitettu pakolaisten ohjaukseen ja neuvontaan sekä muuhun kotoutumista tukevaan toimintaan. Korvausten edellytyksenä on kotoutumislain mukaisesti tehty kunnan kotouttamisohjelma ja ELY-keskuksen kanssa tehty sopimus kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä.

Kuntaan osoittamisen kohderyhmää on täsmennetty siten, että kuntapaikalle osoitetaan kiintiöpakolaiset ja ne kotoutumislain 2 §:n 2 momentissa tarkoitetut henkilöt (oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat ja tilapäistä suojelua saaneet), jotka ovat haavoittuvassa asemassa. Korvaukset jakautuvat laskennallisiin korvauksiin sekä toteutuneiden kustannusten mukaan maksettaviin korvauksiin, kuten esim. tulkkaus- ja kääntökustannukset. Korvaukset maksa kunnalle ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus).

Laskennallinen korvaus maahanmuuttajien vastaanotosta: Kunnalle maksetaan valtion varoista laskennallista korvausta 2 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitetun henkilön ohjauksesta, neuvonnasta ja muusta kotoutumista tukevan toiminnan järjestämisestä.

Korvausta maksetaan kolmen vuoden ajan 44 §:n 3 tai 4 momentissa säädetyistä ajankohdista. Ulkomaalaislain 90 §:ssä tarkoitetussa pakolaiskiintiössä Suomeen otetusta henkilöstä laskennallista korvausta maksetaan kuitenkin neljän vuoden ajalta.

Korvaus kunnan maksamasta toimeentulotuesta: Kunnalle korvataan 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetulle henkilölle maksetusta toimeentulotuesta annetun lain tai toimeentulotuesta annetun lain soveltamisesta Ahvenanmaan maakunnassa annetun maakuntalain (Ålands författningssamling 66/1998) mukaisesta toimeentulotuesta aiheutuneet kustannukset enintään kolmen vuoden ajalta.

Asuminen

Ulvilan kaupungin vuokra-asuntojen hallinnointi on keskitetty kaupungin isännöintipalvelulle, Ulvilan Isännöintipalvelu Oy.

Asunnot sijaitsevat eri puolilla Ulvilaa.

Sosiaali- ja terveystalvelut

Uvilan kaupunki on osa Satakunnan hyvinvointialuetta. Maahanmuuttajien sosiaali- ja terveystalvelut tuotetaan Satakunnan hyvinvointialueella. Aikuissosiaalityön maahanmuutto- ja pakolaistyön tiimi ohjaa ja auttaa maahanmuuttajia arjen monissa ongelmissa

Uvilassa toimii Satakunnan hyvinvointialueen terveystalvelukeskus. Hyvinvointialueella ei tällä hetkellä ole saatavilla formaalista esitysmateriaali saatavilla olevista talveluista.

Hätänumeroon 112 tulee soittaa aina kiireellisissä hätätilanteissa, esimerkiksi silloin, kun kyseessä on äkillinen sairauskohtaus, tajuttomuus, onnettomuus tai muu hengenvaara. Hätänumeron kautta apuun lähetetään ambulanssi, palokunta tai poliisi. Hätäkeskuksen päivystäjät osaavat arvioida, millaista apua tarvitaan.

Jos välitöntä hengenvaaraa ei ole, hoidetaan kiireellistä hoitoa tarvitsevat potilaat virka-aikana ensisijaisesti terveystalveluasemilla. Päivystys iltaisin, viikonloppuisin ja juhlapäyhinä tapahtuu Sata-sairaalassa.

Pakolaisten terveystalvelut on keskitetty terveystalveluhoitajille, jotka ohjaavat asiakkaan tarvittaessa lääkäriin/hammaslääkäriin luo.

Tietoja hyvinvointialueen talveluista voi löytää osoitteesta:

<https://satakunnanhyvinvointialue.fi/>

Kotoutumista tukevat sosiaalitalvelut, maahanmuuttotyön tiimi Aikuisten talvelujen toimialue, Sosiaalityön talvelut / Antinkatu 16 B/ Anna Isoviita / anna.isoviita@sata.fi

Huoli-ilmoitus mahdollisesti sosiaalihuollon tarpeessa olevasta henkilöstä (Shl 34§, 35§) voi tulla hyvinvointialueelle esim. vastaanottokeskukselta, kunnalta tai Kelasta. Mikäli ko. henkilö kuuluu kotoutumislain piiriin, huoli-ilmoituksesta riippuen asiakas ohjautuu taloudellisen tuen talveluihin tai kotoutumista tukevan sosiaalitalveluiden maahanmuuttotyön tiimiin, jossa tehdään talvelutarpeen arviointi. Talvelutarpeen arvioinnin mukaisesti järjestetään tarvittaessa moniammatillinen tapaaminen yhdessä asiakkaan kanssa. Yleensä erityistuen tarpeessa ovat haavoittuvassa asemassa olevat eli kiintiöpakolaiset, ilman huoltajaa yksin tulleet alaikäiset, ihmiskaupan uhrit, vammaisat sekä muut, joilla on merkittäviä terveystalvelu-, elämäntalvelun ja/tai taloudestalvelun haasteita.

Tarkoituksena on tukea erityistuen tarpeessa olevan toimintakykyä ja hyvinvointia. Esimerkiksi: 1) merkittävä ohjauksen ja neuvonnan tarve: tarvitsee toistuvasti ja tiiviisti tukea, neuvoa, ohjausta samojen asioiden hoitamiseen, 2) arjen hallintaan ja asioiden hoitamiseen merkittävästi vaikuttavat psyykkiset sairaudet tai päihdesairaudet / riippuvuussairaudet / somaattiset sairaudet, vammaisuus, alaikäisyys. 3) merkittävät hankaluudet kiinnittyä palveluihin ja löytää palveluja. Asiakkuus kotoutumista tukevissa sosiaalipalveluissa päättyy sosiaalityöntekijän arvioinnilla, viimeistään kotoutumisajan päätyttyä.

Jatkossa asiointi on alueen sosiaalipalveluissa ja/tai kunnan kotoutumista edistävissä palvelussa

Jos ihmisellä herää huoli Ulvilassa asuvasta maahanmuuttajasta, voi hän tehdä huoli-ilmoituksen hyvinvointialueella tai tuoda huolensa esille jollekin kaupungin viranhaltijalle, jolla on velvollisuus ohjata huoli-ilmoituksen tekijä oikeaan paikkaan, jossa ilmoitus otetaan käsittelyyn.

Kasvatus- ja opetuspalvelut

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Uvilan varhaiskasvatuksessa alle kouluikäisten maahanmuuttajataustaisten lasten varhaiskasvatus järjestetään kuten kaikille alle kouluikäisille lapsille. Lapsen perheelle pidetään aloituspalaveri, jossa käydään läpi olennaiset asiat varhaiskasvatuksen arjen kannalta. Lapsen kotoutumista ryhmään tuetaan pienryhmätoiminnalla sekä kuvakommunikaatiolla. Osassa ryhmissä on myös kotikielen omaavaa avustaja. Varhaiskasvatus on yksi parhaista kotouttamista – lapsi oppii nopeasti suomen kielen, solmii suhteita paikallisiin lapsiin ja perheisiin sekä tutustuu laajasti suomalaiseen arkeen ja kulttuuriin.

Kielitietoisessa varhaiskasvatuksessa ymmärretään, että kielet ovat läsnä jatkuvasti ja kaikkialla. Henkilöstö käsittää kielen keskeisen merkityksen lasten kehityksessä ja oppimisessa, vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä sekä identiteettien rakentumisessa ja yhteiskuntaan kuulumisessa. Lapsen varhaiskasvatuksen suunnitelmaan sisällytetään S2-suunnitelma. Monikielisyyden näkyväksi tekeminen tukee lasten kehitystä kulttuurisesti moninaisessa maailmassa. Lapsia rohkaistaan käyttämään kieltä monipuolisesti ja heille annetaan aikaa ja mahdollisuuksia vaihteleviin kielenkäytön tilanteisiin. Lasten kielen kehityksen keskeisiä osa-alueita ovat varhaiskasvatuksessa kielitietoisuus, kielellinen muisti ja sanavaranto, kielen käyttötaidot, kielen ymmärtämisen taidot, puheen tuottamisen taidot sekä vuorovaikutustaidot.

Vieraskielisten ja monikielisten lasten kielitaidon, kieli- ja kulttuuri-identiteetin sekä itsetunnon kehitystä tuetaan varhaiskasvatuksessa monipuolisesti. Suomen kielen taitoa kehitetään tavoitteellisesti lasten tarpeista ja edellytyksistä lähtien muun muassa monipuolisten vuorovaikutustilanteiden ja oppimisympäristöjen avulla. Kielenoppimisen lähtökohtana on arkielämän kieli, jota omaksumalla lapsi saa valmiuksia havaintojen tekemiseen sekä oman ajattelunsa, tunteidensa ja mielipiteidensä ilmaisemiseen. Varhaiskasvatus tukee lapsen kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan ja tutustuttaa myös suomalaiseen kulttuuriin. Huoltajille tulee kertoa varhaiskasvatuksen tavoitteista, sisällöistä ja menetelmistä. Huoltajien kanssa keskustellaan myös perheen kielellisestä ympäristöstä, kielivalinnoista, monikielisten ja -kulttuuristen identiteettien muodostumisesta sekä äidinkielen tai -kielten kehityksen vaiheista ja merkityksestä.

Lapsella on oikeus varhaiskasvatukseen äitiys-, vanhempain- ja isyysvapaan jälkeen oppivelvollisuuden alkuun asti. Varhaiskasvatukseen ei ole erillistä hakuaikaa, vaan hakea voi ympäri vuoden. Ulvilan kaupungissa varhaiskasvatuspaikan haku alkaa sähköisen hakemuksen täyttämällä. **Sähköinen hakemus** käsitellään varhaiskasvatuksen palveluohjauksessa. Varhaiskasvatuspaikkaa tulee hakea viimeistään neljä (4) kuukautta ennen hoidon tarpeen alkamista. Jos hoitopaikkaa tarvitaan vanhempien työllistymisen tai opiskelun vuoksi eikä hoitotarpeen alkamisajankohta ole ennakoitavissa, tulee hoitopaikkaa hakea viimeistään kahta (2) viikkoa ennen kuin lapsi tarvitsee hoitopaikan. Varhaiskasvatuspaikka säilyy siihen asti, jolloin lapsi menee kouluun.

Lisätietoja varhaiskasvatuksesta saat:

[Varhaiskasvatus – Ulvila](#)

Varhaiskasvatuspaikkahakemus englanniksi:

<https://www.ulvila.fi/wp-content/uploads/2022/08/Varhaiskasvatuspaikan-hakulomake-englanniksi.docx>

Lapsen oppivelvollisuus alkaa normaalisti sinä vuonna, kun hän täyttää 7 vuotta. Oppivelvollisuutta edeltävänä vuonna lapsella on oikeus osallistua maksuttomaan esiopetukseen. Esiopetusta annetaan vähintään 700 h/lukuvuosi.

Esiopetus järjestetään samassa ryhmässä suomenkielisten lasten kanssa. Sopeutumista lapsiryhmään tuetaan rohkaisemalla ja kannustamalla lasta vuorovaikutukseen toisten lasten kanssa. Erilaisten lasten toimiminen yhdessä lisää suvaitsevaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Esiopetuksessa on erityisenä tavoitteena suomen kielen opetus sekä lapsen oman äidinkielen tukeminen. Esiopetuksessa lapsi harjoittelee koulussa tarvittavia taitoja. Oppilashuollon palvelut sisältyvät esiopetukseen.

Esiopetuksessa panostetaan suomen kielen opetukseen kaikille esioppilaille yhteisten tavoitteiden lisäksi. Lapsen joustava siirtyminen kouluun turvataan esim. päiväkodin, vanhempien ja opettajan yhteisellä tapaamisella. Ulvilan varhaiskasvatuksessa on käytössä monipuolista tukimateriaalia. S2-materiaali on laadittu perheen ja henkilökunnan tueksi sekä toimintatapojen yhtenäistämiseksi. Ja sisältyy lapsen esiopetussuunnitelmaan. Sivistystoimi järjestää myös aamu- ja iltapäiväkerho toimintaa kaikissa kouluissa.

Perusopetus

Perusopetusta annetaan lukuvuonna 2023–2024 viidessä Ulvilan kaupungin ylläpitämässä peruskoulun alakoulussa ja yhdessä yläkoulussa. Friitalan ja Olavin koulun yhteydessä on myös mahdollisuus saada vaativan erityisen tuen opetusta.

Perusopetukseen valmistava opetus on tarkoitettu perusopetusikäisille 7–17-vuotiaille maahanmuuttajataustaisille oppilaille, joiden suomen kielen taito ei vielä ole riittävän hyvä perusopetuksen ryhmässä opiskelemiseen. Maahanmuuttajille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen eli VALMO-opetuksen tarkoituksena on antaa oppilaalle tarvittavat valmiudet suomen kielessä ja tarpeelliset muut valmiudet esiopetukseen tai perusopetukseen siirtymistä varten sekä edistää kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Lisäksi tavoitteena on tukea ja edistää oman äidinkielen hallintaa ja oman kulttuurin tuntemusta. Opetuksen tavoitteet määritellään oppilaan omassa opinto-ohjelmassa, jonka lähtökohtana on oppilaan suomen kielen taito sekä aikaisempi koulunkäyntihistoria. Valmistavan opetuksen aikana oppilaita integroidaan ikätasoa vastaaviin suomenkielisiin opetusryhmiin oman opinto-ohjelman mukaisesti. Tarkoituksena on edistää kotoutumista sekä opiskeluvalmiuksien ja kielitaidon kehitystä. Ulvilassa valmistavaa opetusta järjestetään ensisijaisesti Vanhankylän koululla.

Perusopetus- ja lukiolain mukaan koulutuksen järjestäjä on velvollinen järjestämään vähintään kolmelle oppilaalle, jotka eivät osallistu evankelisluterilaisen tai ortodoksisen uskonnon opetukseen, heidän oman uskontonsa opetusta, jos heidän huoltajansa sitä pyytävät. Uskonnollisiin yhdyskuntiin kuulumattomalle oppilaalle, joka ei osallistu evankelisluterilaisen tai ortodoksisen uskonnon opetukseen, opetetaan elämäkatsomustietoa. Samoin oppilaalle, jolle ei järjestetä hänen oman uskontonsa opetusta, opetetaan huoltajan pyynnöstä elämäkatsomustietoa. Perusopetuksen järjestäjän tulee järjestää elämäkatsomustiedon opetusta, jos opetukseen oikeutettuja oppilaita on vähintään kolme. Oman uskonnon opetusta annetaan Ulvilassa, kun em. kriteerit täyttyvät.

Oppilaille järjestetään oman kielen opetusta tarpeen mukaan. Suomi toisena kielenä (S2) -opetus on tarkoitettu oppilaille, joiden äidinkieli ei ole suomi tai ruotsi. Oppilas oppii suomea suomenkielisessä ympäristössä, ja hänelle kehittyy vähitellen monipuolinen suomen kielen taito oman äidinkielenä rinnalle.

Suomi toisena kielenä -opetuksen keskeinen tavoite on, että oppilas saavuttaa perusopetuksen loppuun mennessä mahdollisimman hyvän suomen kielen taidon, pystyy opiskelemaan täysipainoisesti kaikkia perusopetuksen oppiaineita ja että hänen on mahdollista jatkaa opintojaan perusopetuksen jälkeen. Tavoitteena on myös, että oppilas saa hyvän suomen kielen taidon myötä tasavertaiset mahdollisuudet toimia ja vaikuttaa suomalaisessa yhteiskunnassa. Yhdessä oman äidinkielen opetuksen kanssa suomi toisena kielenä -opetus vahvistaa oppilaan monikulttuurista identiteettiä.

Oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetus sekä TUV

Oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetusta (aikuisten perusopetuksen luku- ja kirjoitustaito-, alku- ja päättövaihe) tarjoaa esimerkiksi Eurajoen Kristillinen Opisto:

<https://www.eko.fi/aikuisten-perusopetus-maahanmuuttajille>

TUV yhdistää perusopetuksen lisäopetuksen (10. luokka), lukioon valmentavan koulutuksen ja ammatilliseen koulutuksen valmentavan koulutuksen samojen tutkinnon perusteiden alle. Tuv-koulutus on korkeintaan vuoden mittainen kokonaisuus, jonka avulla nuori voi saada valmiuksia hakeutua lukiokoulutukseen tai ammatilliseen tutkintokoulutukseen. Tämän koulutuksen turvin nuorella olisi mahdollisuus selkeyttää omia tulevaisuuden jatko-opintosuunnitelmiaan ja suuntaa työelämään. Tuv-koulutus on mahdollisuus niille oppivelvollisille, jotka eivät löydä omaa paikkaansa tai suuntaansa heti perusopetuksen jälkeen.

Lukiokoulutus

Ulvilassa on yksi lukio. Lukio antaa yleissivistävää koulutusta. Lukio-opinnot antavat mahdollisuuden hakeutua opiskelemaan korkeakouluun. Lukio-opintojen loppuvaiheessa voi suorittaa ylioppilastutkinnon. Lukiotutkinnon suorittaminen kestää 3-4 vuotta. Lukioon kuten muihinkin perusopetuspohjaisiin oppilaitoksiin haetaan yhteishaussa. Lukio-opiskelijoiden valinta perustuu aikaisempaan koulumenestykseen. Ulkomaisella todistuksella haetaan lukiopaikkaa yhteishaun aikaan (helmi-maaliskuussa) suoraan lukiosta

Lukiossa voi opiskella aineopiskelijana eri oppiaineiden oppimääriä ja/tai kursseja yksilön osaamisen täydentämiseksi esimerkiksi suomea, englannin tai ruotsin kieltä,

yhteiskuntaoppia tai terveystietoa. Aineopiskelijana opiskelun voi aloittaa pitkin lukuvuotta ottamalla yhteyttä rehtoriin.

Uvilan lukiosta saat lisätietoa:

[Uvilan lukio – Ulvila](#)

Toisen asteen ammatillinen koulutus sekä maahanmuuttokoulutukset

Sataedu

Also in English and Ukrainian: [Information about Care Assistant Training](#)

SataEdu järjestää maahanmuuttajille kotoutumis- ja kielikoulutuksia, ammattiin opiskeluun valmentavaa koulutusta sekä ammatillista koulutusta. Useissa koulutuksissa SataEdu tekee yhteistyötä työvoimahallinnon eli TE-palvelujen kanssa.

Kotoutumiskoulutus auttaa pääsemään mukaan suomalaiseen yhteiskuntaan, opiskeluun ja työelämään. **Voit hakea koulutukseen, vaikka et osaa vielä suomen kieltä.** Kielen lisäksi koulutuksessa opiskellaan suomen kulttuuria ja yhteiskunnan rakenteet.

Winnova

WinNova tarjoaa maahanmuuttajille kotoutumiskoulutusta ja tutkintokoulutukseen valmentavaa Tuva-koulutusta sekä osaamiskartoituksia ja valmennuksia. Alkuvaiheen

kielikoulutuksiin hakeudutaan pääsääntöisesti TE-toimiston tai kunnan kautta. WinNova tarjoaa ammatillista koulutusta maahanmuuttajille joko erillisinä ryhminä tai yhdessä kantasuomalaisten kanssa. Tutkinto-opiskeluun kuuluu myös kielitaidon kehittäminen ja suomen kielen tukea on saatavissa S2-pajoilla Porissa ja Raumalla. Ammatilliseen koulutukseen on suomen kielen taitovaatimus. WinNovassa opiskelee noin 500 ei-suomenkielistä opiskelijaa.

[Tietoa erityisesti maahanmuuttajille suunnatuista koulutuksista löydät täältä.](#)

[Maahanmuuttajan ammatillinen polku -sanasto \(pdf\) \(avautuu uuteen ikkunaan\)](#)

[Työhaun selkeä muistikirja \(pdf\) \(avautuu uuteen ikkunaan\)](#)

[WinNova in English](#)

Porin seudun kansalaisopisto

Porin seudun kansalaisopisto on järjestänyt Ulvilassa aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon opetusta tilanteen ja tarpeen mukaan. Lisäksi kansalaisopistossa on eritasoisia suomen kielen kursseja. Kansalaisopiston monilla muillakin kursseilla on hyvä mahdollisuus parantaa suomen kielen taitoa opiskelemalla vaikkapa kädentaidon kursseilla paikallisten opiskelijoiden kanssa ja saada näin lisää valmiuksia suomalaiseen yhteiskuntaan integroitumiseen.

<https://www.pori.fi/kansalaisopisto>

Satakunnan Ammattikorkeakoulu SAMK

Satakunnan alueella Satakunnan ammattikorkeakoulu SAMK on noin 6700 opiskelijan kansainvälisesti painottunut korkeakoulu, joka toimii koko Satakunnan alueella. Satakunnan tarpeiden perusteella valittu profiili suuntaa panostuksia teollisuuden uudistumista tukevaan koulutukseen ja tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan. Satakunnan monipuolinen elinkeino- ja toimialarakenne edellyttää laajaa tekniikan, liiketalouden ja sosiaali- ja terveysalan koulutusta ja tutkimusta.

Tietoja saat:

<https://www.samk.fi/en/>

Kulttuuri- ja vapaa-aika

Vapaa-ajan toiminnassa tavoitteena on pitää osallistumiskynnys matalana, mikä luo hyvät edellytykset myös monikulttuuriselle toiminnalle.

Kulttuuri

Uvilan kaupunki toimii kulttuuritapahtumien tuottajana sekä kulttuuritoimintaa toteuttavien yritysten, yhdistysten, yhteisöjen sekä kansalaisjärjestöjen yhteistyökumppanina.

Keskeinen tehtävä on edesauttaa kuntalaisten tasavertaisia mahdollisuuksia taiteen ja kulttuurin kokemiseen ja tuottamiseen, henkiseen virkistymiseen, elämyksellisyyteen ja virikkeelliseen toimintaan. Taidekasvatuksen sekä monipuolisen kulttuurisen toiminnan avulla tarjotaan kaikille mahdollisuus kulttuuriseen hyvinvointiin.

Tavoitteenamme on vahva ja säännöllinen vuoropuhelu maahanmuuttajien ja paikallisen kulttuurielämän kanssa. Ukrainalaisten kanssa on toteutettu useita tilaisuuksia, joissa on tutustuttu maidemme esittävään taiteeseen, ruoka- ja tapakulttuuriin.

Liikunta

Uvilan kaupungin tehtävä on luoda hyvät edellytykset kaikille ulvilalaisille järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa. Tuotamme liikuntapalveluja itse sekä yhdessä seurojen kanssa.

Pääpaikkana liikuntatoimella on Kaskelotin alue, jossa sijaitsevat uimahalli ja kuntosali sekä tilat ryhmäliikuntaan. Liikuntatoimi järjestää vuosittain lukuisia liikuntaryhmiä, jonne kuka tahansa on tervetullut mukaan liikkumaan.

Liikuntapaikkoja ovat esimerkiksi:

- tenniskentät – Kaskelotin alue
- pesäpallokentät – Friitala, Suosmeri
- koripallokentät – koulujen pihossa
- jalkapallokentät - Mynsteri, Krapisto, Nahkuri,
- skeittirampit – Kirjaston pihassa, Koskin koulu
- koulujen liikuntasalit – urheiluseurojen harjoituksia
- koulujen lähiliikuntapaikat – Friitalan ja Vanhankylän koulu,
- pururadat – Harjunpää, Massin ulkoilualue, Kaskelotti

- jääkiekkokaukalot – Friitala, Vanhankylä, Harjunpää, Kaasmarkku, Kullaan Koski
- frisbeegolfrata – Kaskelotti
- hiihtoreitit – Massin ulkoilualue, Kaasmarkku
- uimarannat – Kaasmarkku, Naparanta, Pappilanlampi, Palus, L eineperi

Uvilan kevyenliikenteenväylät palvelevat kuntalaisia pyöräilyn, lenkkeilyn, rullaluistelun ja kävelyn kuntoväylinä. Kaikkiaan kevyenliikunnanväyliä on Ulvilassa n.

45 km. Voit liittyä ulvilalaiseen urheiluseuraan ja harrastaa sinulle mieluisaa lajia.

Kolmannen sektorin yhdistykset ovat tarjonneet maahanmuuttajille kokeilujaksoja ja ensimmäinen vuosi on ollut jopa kokonaan ilmainen. Yhdistykset sekä Ulvilan kaupunki ovat järjestäneet liikuntavälineitä lapsille ja nuorille. Osallistuminen kolmannen sektorin yhdistysten toimintaan on vaikuttavaa kotouttamistyötä, joka edistää hyvin myös kielen oppimista.

Nuorisotyö

Nuorisotyön keskus on Ulvilan nuorisotila Kaskelotti. Kaskelotti on suunnattu 7 - 18 vuotiaille nuorille. Nuorisotila on avoinna arkisin ma - to klo 16.00 - 20.45 ja perjantaisin klo 16.00 - 21.45. Nuorisotilalla on aina paikalla nuorisotyön ammattilainen.

Nuorisotilalla on mahdollisuus pelata erilaisia pelejä, viettää aikaa kavereiden kanssa tai vaikka askarella. Nuorisotilalla järjestetään kuukausittain erilaista ohjattua toimintaa. Toiminta voi olla esimerkiksi kokkailua, sumopainia tai erilaisia turnauksia sekä leffailtoja.

Kesäisin nuorisotila on kiinni, jolloin järjestetään kaupungin kesäleirejä, jotka ovat suunnattu ala-asteikäisille. Leireillä on mahdollisuus päästä harjoittelemaan yökyläilyä turvallisessa ympäristössä.

Nuorisotoimi tekee myös koulunuorisotyötä ja ohjaajat ovat koululla nuorten tavoitettavissa. Vapaa-aikatoimen erityisnuorisotyöntekijät taas auttavat tarvittaessa nuoria opiskeluun, asumiseen, työhön, sosiaalisiin etuisuuksiin ym. ongelmallisiin tilanteisiin liittyvissä jutuissa.

Vapaa-ajan muu toiminta

Vapaa-aikatoimen tavoitteena on järjestää kaikenikäisille kaupunkilaisille monipuolista matalan kynnyksen toimintaa, mihin olisi mahdollisimman monella mahdollisuus osallistua.

Vapaa-aikatoimi järjestää alakouluikäisille kerhotoimintaa; Olkkareita (avointen ovien toimintaa alakouluikäisille) Harjunpäässä ja Mukulatorilla ja Kaskelotin touhukerhoa 3. - 5.luokkalaisille. Tämän lisäksi koulujen loma-aikoina (syysloma, talviloma) järjestetään toimintapäiviä eskari-9-luokkalaisille, kesällä päiväleiri 6–9 -vuotiaille.

Vapaa-aikatoimi järjestää myös monenlaista retkitoimintaa; mm. erilaisia messuretkiä, hiihtolomalla lasketteluretkiä, kesällä koko perheen retkiä huvipuistoihin ja eläintarhoihin ja kulttuuripuolelta esim. taidenäyttelyihin, konsertteihin retkiä. Toukokuussa on järjestetty myös elämysrata Kaskelotin ympäristössä, mihin kaupungin seurat saavat tulla esittelemään omaa toimintaansa ja tämä tapahtuma on ilmainen osallistujille.

Kirjasto

Kirjasto järjestää kaupunkilaisille yhtenäiset mahdollisuudet sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastamiseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen ja elinikäiseen oppimiseen. Ulvilassa kirjastot sijaitsevat Friitalassa (pääkirjasto) sekä Kullaalla.

Kirjastosta voit lainata aineistoa, kuten kirjoja, lehtiä, musiikkia, nuotteja, elokuvia ja äänikirjoja. Kirjastossa voit esimerkiksi lukea lehtiä, myös E-lehdet ja käyttää tietokonetta. Kirjastossa järjestetään myös erilaisia tapahtumia ja näyttelyitä.

[Kirjastopalvelut – Ulvila](#)

Seurakunnat

Uskonnolla voi maahanmuuttajan kotimaassa olla huomattavasti näkyvämpi ja suurempi rooli kuin suomalaisessa yhteiskunnassa. Maahanmuuttajien uskonnollinen tausta tulisi ottaa huomioon ja tarjota tietoa heidän omaan uskontokuntaansa kuuluvasta toiminnasta Suomessa. Seurakunnilla ei ole suuresti maahanmuuttajille suunnattua erillistä toimintaa vaan kaikki ovat tervetulleita mukaan yleiseen toimintaan. Uskonnot.fi -verkkosivustolta löytyy lista Suomessa toimivista yhteisöistä jaoteltuna esimerkiksi uskontokunnan mukaan. Sivu on suomeksi ja englanniksi. www.uskonnot.fi

Ulvilan seurakunnassa maahanmuuttajatyö kuuluu diakoniatyöntekijöiden vastuualueeseen. Sekä diakoniatyöntekijät että papit voivat antaa myös henkistä ja hengellistä tukea sitä tarvitseville. Seurakunta tarjoaa kotouttamiseen monenlaisia mahdollisuuksia päiväkerhoista jumalanpalveluksiin. Yleensä seurakunnan tilaisuudet ja kerhot ovat avoinna kaikille. Diakoniatyön kautta saa myös aineellista apua. Ulvilan seurakunta voi tarvittaessa hankkia vaatteita, urheiluvälineitä, leluja yms.

Lisätietoa Ulvilan seurakunnan kotisivulta:

www.ulvilanseurakunta.fi

Järjestöt

Maahanmuuttajien kotouttaminen ja etnisten suhteiden edistäminen ovat yhteistyötä, johon eri kansalaisjärjestöt luovat viranomaistahon työn rinnalle toisenlaisia mahdollisuuksia toiminnalle. Järjestöt tarjoavat maahanmuuttajalle peruspalveluitten rinnalle toimintoja, jotka tukevat hänen osallistumis- sekä vaikuttamismahdollisuuksiaan ja vahvistavat mahdollisuuksia sosiaalisten verkostojen luomiseen.

SPR – REDNET

Punaisen Ristin monikulttuurinen toiminta edistää yhdenvertaisuutta, maahan muuttaneiden kotoutumista ja tasavertaista osallistumista.

Voit toimia vapaaehtoistehtävissä sekä vastaanottokeskuksissa että kuntiin muuttaneiden oleskeluluvan saaneiden ihmisten kotoutumisen tukena.

Osastoissa vapaaehtoiset järjestävät asumisaputoimintaa, kerhotoimintaa, ystävätoimintaa ja monikulttuurisia tapahtumia.

Asumisapu

Asumisapu tukee pakolaisten ensivaiheen kotiutumista ja arjen uusista haasteista selviytymistä. Asumisapu toteutetaan yhteistyössä kunnan työntekijöiden kanssa. Eri osastoilla on erilaisia tapoja asumisavun toteuttamiseen, kysy lisätietoja oman osastosi yhteyshenkilöltä!

Ystävätoimintaa maahanmuuttajille

Punaisen Ristin ystävä toimii uuden asukkaan tukena ja rinnalla kulkijana. Ystävätoiminta tarjoaa vapaaehtoiselle mahdollisuuden olla mukana perehdyttämässä maahan muuttaneita suomalaiseseen yhteiskuntaan sekä Punaisen Ristin toimintaan.

Suomen kielen kerhot

Kielikerhojen tarkoituksena on tarjota joustava mahdollisuus suomen arkikielen harjoitteluun. Kerhotoimintaan osallistumisella on myös sosiaalinen merkitys: kerhoissa tutustuu uusiin ihmisiin ja oppii uudesta kulttuuriympäristöstä.

Läksykerhot

Läksykerhoissa lapset ja nuoret tai aikuisopiskelijat saavat tukea läksyjen tekemiseen koulutuntien jälkeen. Läksykerhot ovat avoimia kaikille, jotka tarvitsevat tukea läksyjen teossa.

Monikulttuuriset tapahtumat

Vapaaehtoisena voit olla mukana myös järjestämässä kertaluonteisia tai säännöllisiä tapahtumia, joissa eri taustoista tulevat ihmiset pääsevät tutustumaan toisiinsa ja virkistäytymään yhdessä.

Lisätietoja osallistumismahdollisuuksista ja koulutuksista saat oman alueen osastostasi tai Satakunnan piiristä järjestökehittäjältä (maahanmuutto, pakolaistyö, monikulttuurisuus), Ellinoora Söderman p. 040 142 4244, ellinoora.soderman@redcross.fi

Ympäristö ja liikkuminen

Uvilan kaupungissa on lähes 40 leikkipuistoa eri puolella kaupunkia. Tämän lisäksi koulujen ja päiväkotien yhteydessä on leikkipihoja. Leikkipuistot ja leikkipihat ovat vapaasti lapsiperheiden käytössä. Leikkivälineet ovat turvallisia käyttää, kaupunki huolehtii leikkivälineiden kunnosta.

Uvilan puistoalueita saa vapaasti käyttää. Puistoalueiden ja leikkipuistojen roskaaminen ja leikkivälineiden rikkominen on kiellettyä.

Uvilan talousvesi on juomakelpoista ja turvallista käyttää. Veden laatua valvotaan jatkuvalla seurannalla. Ulvila puhdistaa kaikki jätevetensä ennen luontoon palauttamista.

Ulvilassa jokainen rakennus on liittynyt järjestettyyn jätehuoltoon. Jätehuollon toiminnalla huolehditaan ympäristön puhtaudesta, terveellisyydestä ja siisteydestä. Tavanomainen omasta kodista tuleva talousjäte viedään talokohtaiseen jäteastiaan.

Ulvilassa on noin hyötyjätepistettä eri puolilla kaupunkia. Hyötyjätepisteisiin viedään paperia, pahvia, metallia ja lasijätettä. Kaupunki huolehtii hyötyjätepisteiden tyhjentämisen.

Mitään jätteitä ei saa heittää luontoon tai jättää kaduille.

Liikkuminen yleisellä tieverkolla ja kevyen liikenteen väylillä ja luontopoluilla kuuluu kaikille. Liikkumisessa on syytä ottaa huomioon myös toiset liikkujat ja ympäröivä luonto, tällöin kaikilla on miellyttävää ja turvallista liikkua. Metsissä on myös kaikilla oikeus liikkua sekä kerätä marjoja ja sieniä. Suomessa on kuitenkin myös tappavan myrkyllisiä sieniä, joten sienet tulee tunnistaa ennen kuin niitä voi kerätä ruuaksi.

10. Kelan ja TE-toimiston palvelut

Tietoa Ukrainan sodan vaikutuksista Kelan etuuksiin

Tälle sivulle on koottu vastauksia usein kysytyihin kysymyksiin koskien Ukrainan sotaa ja Kelan etuuksia.

Vastaukset usein kysytyihin kysymyksiin on koottu myös ukrainaksi ja venäjäksi.

- [Tietoa ukrainaksi Ukrainan sodan vaikutuksista \(Як війна в Україні впливає на виплати, що здійснюються Управлінням соціального забезпечення \(Kela\)\)](#)
- [Tietoa venäjäksi Ukrainan sodan vaikutuksista \(Інформація о впливннн війни в Україні на пособия Kela\)](#)

Kelan etuudet Ukrainasta sotaa pakeneville

Kela huolehtii sosiaaliturvasta Suomessa ja myöntää tukia erilaisiin tilanteisiin. Kelan tuet määritellään Suomen laissa.

Kela voi maksaa useimpia tukia sillä perusteella, että [työskentelet Suomessa](#) tai [olet asunut Suomessa vähintään vuoden](#). Voit hakea Kelan tukia, vaikka aikoisit palata Ukrainaan myöhemmin.

Voit hakea tukia [hakemuslomakkeilla](#). Nämä Kelan lomakkeet on käännetty ukrainaksi:

- [Lomake Kela-kortti ja lapsilisä UA 1ukr \(pdf, ukrainaksi ja suomeksi\)](#)
- [Lomake Yleinen asumistuki AT 1ukr \(pdf, ukrainaksi ja suomeksi\)](#)
- [Lomake Toimeentulotuki TO 1ukr \(pdf, ukrainaksi\)](#)

- [Lomake Vuokravakuuden hakeminen TO 2ukr \(pdf, ukrainaksi\)](#)

Lue lisää

- [Näin haet perustoimeentulotukea](#)
- [InfoFinland \(infofinland.fi\)](#)
- [Maahanmuuttovirasto \(migri.fi\)](#)
- [Työ- ja elinkeinoministeriö \(tem.fi\)](#)
- [Ulkomaalaislaki \(finlex.fi\)](#)

Kelan Kansainvälisten asioiden keskus (KV-keskus) palvelee kaikkia Suomeen tai ulkomaille muuttavia ja muissa kansainvälisissä tilanteissa olevia asiakkaita ma - pe klo 8 - 16 p. 020 692 208.

www.kela.fi <http://www.kela.fi/palvelunumerot>

Tietoa työskentelystä ja kotoutumisesta

Ukrainasta Suomeen Venäjän hyökkäyksen takia saapuvat henkilöt voivat oleskella maassa viisumivapaasti, hakea tilapäistä suojelua tai turvapaikkaa.

Ilman oleskelulupaa voi työskennellä vain tarkasti rajatuissa ammateissa, jotka määritellään ulkomaalaislaissa.

EU:n aktivoima tilapäisen suojelun direktiivi tuli voimaan 4.3.2022. Tilapäinen suojelun tarkoituksena on tarjota nopeasti väliaikaista suojelua turvapaikkamenettelyä kevyemmällä prosessilla. Oleskeluluvan tilapäisen suojelun perusteella saaneet henkilöt voivat työskennellä ja opiskella ilman rajoituksia.

Ukrainalaiset voivat rekisteröityä TE-toimistossa työnhakijoiksi, mutta ilman kotikuntamerkintää heitä ei voida ohjata työllisyyden kuntakokeilun asiakkaaksi. Henkilöt ovat oikeutettuja TE-toimistojen palveluihin.

1.3.2023 lähtien:

Ukrainassa käytävän sodan vuoksi Suomessa tilapäisen suojelun piirissä olevien henkilöiden työvoimapalvelut käynnistyvät aina TE-toimistossa, joka voi ohjata sinut 1.3.2023 alkaen asiakkuuteen alueen kuntakokeilussa. TE-toimisto tutkii asioinnin edellytysten täyttymisen ennen ohjaamista kuntakokeilun palveluihin eli asiakkuutesi voidaan ohjata asuinpaikkakuntasi

kuntakokeiluun.

Siirron perusteena on työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annettu laki (1269/2020). Kuulut aikaisintaan 1.3.2023 asiakasryhmään, jonka asiakkuus voi siirtyä kuntakokeilualueen kunnalle.

Tilapäistä suojelua saavilla on oikeus TE-toimiston laatimaan alkukartoitukseen ja kotoutumissuunnitelmaan. He voivat osallistua kotoutumiskoulutukseen.

Lisäksi tilapäistä suojelua saavat ovat oikeutettuja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain mukaisiin palveluihin, kuten

- työnvälitys,
- tieto- ja neuvontapalvelut,
- osaamis- ja ammattitaitokartoitukset,
- työkyvyn arviointi,
- ammatinvalinta- ja uraohjaus sekä
- työkokeilu ja palkkatuki.

Tilapäistä suojelua saavilla ei ole oikeutta työmarkkinatukeen.

Turvapaikanhakijat saavat tehdä ansiotyötä kolmen tai kuuden kuukauden kuluttua turvapaikan hakemisesta. Raja on kolme kuukautta, jos hakija on esittänyt viranomaiselle voimassa olevan ja aidoksi todetun passin tai muun matkustusasiakirjan. Jos matkustusasiakirjaa ei ole esitetty, raja on kuusi kuukautta.

Työnantajan on varmistuttava ulkomaalaisen työntekijän oikeudesta oleskella ja työskennellä Suomessa.

- [Maahanmuuttoviraston toimintaohjeita Ukrainasta Suomeen paenneille \(migri.fi\)](#)
- [Tilapäinen suojelu Ukrainasta paenneille \(migri.fi\)](#)
- [Tietoa Ukrainan tilanteeseen liittyen kotoutumistoimijoille \(kotoutuminen.fi\)](#)
- [Työskentely suomessa pdf-esite \(valtioneuvosto.fi\)](#)
- [Ulkomaalaisena työntekijänä Suomessa -opas \(tyosuojelu.fi\)](#)
- [Oikeus Suomen sosiaaliturvaan ja Kelan etuuksiin \(kela.fi\)](#)
- [Työskentely Suomessa \(tem.fi\)](#)
- [Ulkomaalaisena työntekijänä Suomessa \(tyosuojelu.fi, pdf\)](#)

Muualla verkossa

- [Usein kysytyä Ukrainan tilanteesta \(migri.fi\)](#)
- [Ukrainan sodan vaikutukset maahantuloon \(raja.fi\)](#)
- [Punaisen ristin infopiste avuntarjoajille \(punainenristi.fi\)](#)
- [Suomen Pankin seuranta kriisin vaikutuksista Suomen ja euroalueen talouteen \(suomenpankki.fi\)](#)
- [Ajankohtaisia kysymyksiä ja vastauksia huoltovarmuudesta \(huoltovarmuuskeskus.fi\)](#)
- [Säteilytilanne Ukrainassa \(stuk.fi\)](#)
- [Kyberturvallisuuskeskuksen tietoturvauutiset \(kyberturvallisuuskeskus.fi\)](#)
- [Ukrainasta sotaa pakenevien Suomeen saapuvien henkilöiden mukana kulkevat lemmikkieläimet \(ruokavirasto.fi\)](#)

- Ohje tilapäistä suojelua saaville: Tilapäistä suojelua saavalla on oikeus tehdä töitä Suomessa (tem.fi)
- Työsuojeluviranomaisen vinkit ukrainalaisia ja muita ulkomaalaisia auttaville (tyosuojelu.fi, pdf)
- Ukrainasta tuleville suunnatut ohjeet työnteosta Suomessa ([youtube.com](https://www.youtube.com))

11. Kotouttamisohjelman toteutumisen seuranta

Seurantatyöryhmänä toimii Ulvilan kaupungin laajennettu johtoryhmä, joka käsittelee kotouttamissuunnitelman vuosittain tilinpäätösprosessin osana. Lisäjäseniä ja asiantuntijoita kutsutaan mukaan tarpeen mukaan. Koollekutsujana toimii sivistys- ja hyvinvointijohtaja. Valmistelijana toimii hyvinvointikoordinaattori.